

"ישיבישע בלאט"

"לאמדעס" ב"דף היום" בשו"ת ומ"מ

בס"ד

התשובות

השתדלנו להביא את תמצית דברי המפרשים, מלבד אלו המובאים בגמ' כמו תוס', מהרש"א רש"ש וכדו'

1. ברשב"א כתב דהכא בעה"ב היזיק לעצמו במה שלא אמר לו ליטול בעדים, ובכתובות פה. איירי שביד המלווה יש שטר ושם היה לו לבד לשים לב לקחת עדים או ליטול את השטר.
2. כן הקשה הפנ"י בתוס' ב"ק קיב; וכתב כיון דלא פלוג רבנן וגם כשיש לו פועל אחד ואינו טרוד נשבע השכיר צריך לתקנה, ועוד יש לחלק בין לווה דאינו מוחזק לבעה"ב שהוא מוחזק, עי' חת"ס, ועי' ראשונים.
3. ביאר החת"ס דהכוונה שיתן להם בפני העדים דכיון דאוקמיה לעיל ששכרם בעדים, עדים מצויים בשעת שכירתם ושאי יתן להם את שכרם.

ע"ב

1. כן ביאר הרמב"ן ב"ק קיג. והר"ן בסוגיין דחייב השבועה פה בנוי בשני שלבים א. בעה"ב חייב בשבועה משום כדי חייו של שכיר, ואח"כ העבירו את השבועה לשכיר כי בעה"ב טרוד בפועליו, ופה השאלה דאמנם אחר זמנו נסתלק טרדת בעה"ב אבל כיון שהשכיר לא נחשד על לא תגזל יחוייב בעה"ב שבועה כדי להפטר.
2. כן הקשה הפנ"י, ותירצו הקצות והתומים פט' דכיון שכל הדין של שכיר בנוי על כדי חייו לכן צריך לראות התחילה שדין שכיר הוא, וע"ע פנ"י קיב. מה שתירץ.

לע"נ רבי חיים בן ציון בה"ג רבי משה זצ"ל נלב"ע טו' כסלו תשע"ח

להנצחות והארות 0527652935, או 7652935@gmail.com לקבלת הדף במייל שלח בקשה לכתובת זו, והדף יישלח אליך בל"ג מידי יום.

חדשו נפתח קו טלפון בו ניתן לשמוע את השאלות והתשובות מידי יום-יום 0795255901 השאלות ינתנו מידי בוקר - התשובות, בשעות אחה"צ, בקרוב יהיה ניתן להשאיר תשובות.

דף מה

1. תן לבני תן לפועלי וכו' הוא נשבע ונוטל והם נשבעים ונוטלין, וקשה למה מתחייב בעה"ב לחנווני לימא לתיקוני שידרתך ולא לעיוותי?
  2. בעל הבית טרוד בפועליו, עי' תוס' דהוי כמו איני יודע אם פרעתך, וקשה א"כ למה לי תקנה תיפוק ליה שכה"ג חייב מן הדין?
  3. וליתב ליה מעיקרא, וקשה מה יועיל לטרדתו של בעל הבית, הלא טרדתו היא בריבוי הפועלים ואם יתן להם שכרם בבוקר יהיה טרוד בבוקר?
- עקרה רבנן לשבועה מבעה"ב ושדיה אשכיר, ומבאר דבלא התקנה היה בעה"ב נשבע אף בכופר הכל, עי' תוד"ה עקרה ועי' תורא"ש ותוס' ב"מ קיב; ובראשונים.
- וליתב ליה בלא שבועה, ובבאור הקושיה עי' תוס' דס"ל שהוא כודאי שכת, ועי' ראשונים דפליגי, ובפנ"י ב"מ קיב; ביאר דהוי ליה כמחויב שבועה וא"ל להשבע.

ע"ב

1. וכי שכיר עובר משום לא תגזול, ויל"ע מה הקושיא וכי למה שיפסיד בעל הבית הלא כבר אינו טרוד, ומעיקר הדין הוא המוחזק?
2. לא שנו אלא ששכרו בעדים, ועי' רש"י דבעי שיראו שעשה עמו מלאכה, וקשה א"כ למה צריכים לראות שעת השכירות, תיפוק ליה שחייב לשלם במה שההנהו?

חדא דאין בעה"ב עובר משום בל תלין, ועי' תורא"ש דבמקום שתבעו קודם כדהכא אינו בל תלין אלא בל תשהה, ועי' תומים פט' יב' שהקשה מה יהיה דינו של אומן שאי קונה בשבח כלי ליכא בל תלין, עי"ש נתייה"מ סק"ח.

אבל שכרו שלא בעדים לא, ועי' טור פט' שהביא מחלוקת ראשונים מה הדין בדאיכא עד אחד, עי' רמב"ם שכירות יא' ו' ונ"כ, ועי' ש"ך פט' ה' ונתיבות שם.

תוד"ה מתוך הראשון במה שהקשו איך יפתור המיגו את הבעיה של בעל הבית טרוד בפועליו עי' תירוצו, ועי' נתיבות פט' ז' על פי היסוד של הר"ן והרמב"ן דהשבועה מורכבת משני חלקים כדי חייו דשכיר, ובעה"ב טריד, וכשאין אחד מהם ליכא שבועה וטענת כדי חייו יורדת ע"י המיגו, ומה שייך להקשות על מיגו זה דהוי העזה, עי' בראשונים.

א"כ שבועת השומרים דחייב רחמנא היכי משכחת לה, ועי' תוס' וראשונים שזה ברור שרבא לא בא לחלוק על עצם הדין מיגו, אלא באופן פרטי שבשומרים לא יפטור משבועה, והטעם עי' תוס' וראשונים וביתר ביאור בב"י סי' רצו'.

תוד"ה בשטר, ע"ע תירוצים בראשונים, ועי' קצה"ח רצו' ב' מה שרצה להוכיח מתירוץ ר"ת לנידון האחרונים בהחזרתו מיגו דנאנסו אי הוי שבועה מה"ת או דרבנן, ועי' ח"י רעק"א שרצה לתלות המחלוקת הנ"ל ב-ב' תירוצי התוס'.